

Bemærkninger til forslaget

På baggrund af det udredningsmateriale, Statsministeriet fremlagde i Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg i 1988, var der fra et flertal i Folketinget udtrykt ønske om et forslag, der skal sikre mere ligelig repræsentation af kvinder og mænd i nævnte bestyrelser.

Da pensionskasser, pengeinstitutter og forsikrings-selskaber, også kaldet »de institutionelle investorer«, udgør og vil udgøre en betydelig magt- og beslutningsfaktor i de kommende år, er det nødvendigt også her at sikre, at kvinders og mænds interesser er ligeligt repræsenteret. I de kommende år vil beslutninger af stor rækkevidde for beskæftigelse og løn-, investerings- og pensionsforhold blive truffet ved ovennævnte bestyrelsesborde – afgørelser, som også har afgørende indflydelse på kvinders økonomiske og sociale vilkår.

Den 21. maj 1987 vedtog Folketinget et beslutningsforslag om kvinderepræsentation i visse bestyrelser, fonde og lign., jf. Folketingstidende 1986-87, 1. samling, Forhandlingerne sp. 6658, 8417 og 12146, Tillæg A sp. 3717, Tillæg B sp. 2333 og tillæg C sp. 751. Ifølge beslutningsforslaget skulle regeringen nedsætte et udvalg, som fik til opgave at

- 1) kortlægge kvinderepræsentationen i bestyrelser for aktieselskaber, erhvervsdrivende fonde, bolig-selskaber og offentlige virksomheder, hvor det offentlige har indstillings- eller godkendelsesret ved bestyrelsernes sammensætning, og
- 2) udarbejde forslag til retningslinjer, der sikrer mere ligelig repræsentation af kvinder og mænd i sådanne bestyrelser.

Kvinderepræsentationsudvalget iværksatte en undersøgelse, der afslørede, at omfanget af kvindelig repræsentation i virksomheder, hvor det offentlige har indstillings- eller udpegningsret til en eller flere bestyrelsesposter, er meget ringe. Den totale kvindeandel var på kun 13 pct. Kvindeandelen blandt de offentligt indstillede eller udpegede var på kun 12 pct.

Disse tal understreger, hvor nødvendigt det er at videreføre den udvikling på ligestillingsområdet, der blev startet med lov nr. 157 af 24. april 1985 om ligestilling mellem kvinder og mænd ved udpegning af medlemmer til offentlige udvalg, kommissioner og lign.

Resultatet af denne lov taler sit tydelige sprog og viser, at det er lykkedes at skabe et grundlag for at give kvinder og mænd lige mulighed for at deltage i beslutningsprocesser i udvalg og kommissioner af betydning for samfundsudviklingen: Statsministeriets opgørelse, der omfatter nynedsatte og nybeskikkede udvalg, kommissioner og lign., der er indberettet til Statsministeriet i løbet af 1988, og som henhører under førnævnte lov, viser, at kvinderepræsentationen er på ca. 38 pct. Før 1985-lovens ikrafttrædelse var kvindeandelen på ca. 12,7 pct.

Som tidligere nævnt er kvinderepræsentationen i bestyrelser i virksomheder, som det offentlige har indflydelse på, på kun ca. 13 pct. – stort set den samme procentandel, som var tilfældet for offentlige udvalg, kommissioner og lign. før 1985-lovens ikrafttrædelse.

Skal denne lave kvindelige repræsentation hæves til et rimeligt niveau, er det nødvendigt at udarbejde forslag til regler, der vedrører hele bestyrelsen. Det vil sige såvel de bestyrelsesmedlemmer, hvis udpegning det offentlige har indflydelse på, som de bestyrelsesmedlemmer, der f.eks. vælges af generalforsamlingen eller arbejdstagerne.

1985-loven har vist, at lovgivningsinitiativer på dette område fremskynder udviklingen mod en afbalanceret kønsræssig sammensætning i offentlige udvalg, kommissioner og lign. At fremskynde udviklingen mod en mere afbalanceret kønsræssig sammensætning i bestyrelser for pensionskasser, pengeinstitutter, forsikrings-selskaber, fonde og aktieselskaber er nødvendigt og kræver derfor et lovgivningsinitiativ.